

Ляшенко О. І., Мальований Ю. І. Базовий навчальний план. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 65.

БАЗОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН – компонент державних стандартів повної загальної середньої освіти, що дає загальне уявлення про зміст і структуру його розподілу між освітніми галузями, визначає гранично допустиме річне навчальне навантаження здобувачів освіти за її рівнями і циклами, встановлює загальнорічну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету. Б.н.п. укладається окремо для кожного рівня повної загальної середньої освіти – початкової, базової середньої і профільної середньої. У стандарті, як правило, подані варіанти Б.н.п. для закладів середньої освіти з українською мовою навчання, з навчанням мовою національної меншини, а також спеціальних закладів освіти, де навчаються учні з особливими освітніми потребами.

Б.н.п. має інваріантний і варіативний складники. Інваріантний складник містить перелік освітніх галузей, завдяки яким реалізується зміст освіти на відповідному рівні (циклі), та визначену для кожної з них кількість навчальних годин (за роками або циклами). Інваріантний складник Б.н.п. для спеціальних закладів освіти передбачає також години для проведення корекційно-розвивальної роботи.

Варіативний складник Б.н.п. передбачає навчальні години, які заклад освіти використовує для організації вивчення курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій, групових занять, а в разі потреби спрямовує як додаткові години для вивчення предметів інваріантного складника. У закладах середньої освіти III ступеня варіативний складник відіграє істотну роль у здійсненні профільного навчання.

Лит.: 1. Державний стандарт початкової освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. *Офіційний вісник України*. 2018.

№ 19, стор. 32, стаття 637; 2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392. *Офіційний вісник України*. 2012. № 11, стор. 51, стаття 400.

О.І. Ляшенко, Ю.І. Мальований